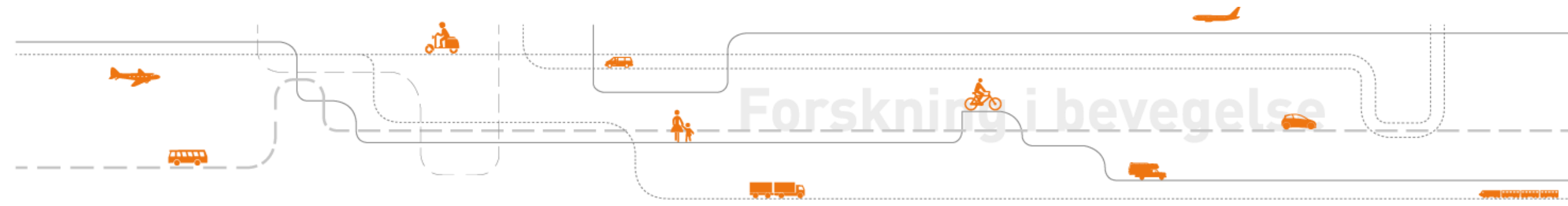

Arealdataverktøy for regional transportmodell: Hva er status, erfaringer og utviklingsbehov?

Seminar i Forum for byutvikling og bytransport, 8. juni 2022, digitalt

Aud Tennøy
PhD By- og regionplanlegging
Prosjektleder Forum for byutvikling og bytransport
Forskningsleder Byutvikling og bytransport, TØI

Forum for byutvikling og bytransport

- Formål:
 - Å avdekke viktige kunnskapsbehov i planlegging, byutvikling og bytransport
 - Å legge til rette for at disse kan dekkes gjennom forskning
 - Å formidle eksisterende kunnskap om relevante tema
- 4-6 seminarer per år, stort spenn i tema, program 2022 så langt:
 - Sentrumsregnskap: Erfaringer og kunnskapsbehov
 - Arealdataverktøy for regional transportmodell: Status, erfaringer og utviklingsbehov?
- Presentasjoner og oppsummering av diskusjonene legges tilgjengelig for alle på forumets hjemmesider
- Forumet finansieres av medlemmer via kontingent
- Styringsgruppe 2022:
 - Agder fylkeskommune, Vestfold og Telemark fylkeskommune, Bodø kommune, Oslo kommune

Forum for byutvikling og bytransport

Forumet er et sted hvor planpraksis og forskning diskuterer og utveksler kunnskap og erfaringer knyttet til byutvikling og bytransport.

Forumet skal avdekke kunnskapsbehov knyttet til bytransport og byutvikling og gi innspill til fremtidig forskning.

Formålet med forumet er tredelt:

- Å avdekke kunnskapsbehov i byer av ulike størrelser.
- Å legge til rette for at disse kunnskapsbehovene kan dekkes gjennom forskning.
- Å formidle eksisterende kunnskap om relevante tema.

Medlemmer i Forum for byutvikling og bytransport bidrar til å definere forskningsagendaen. Det styrker muligheten for at det gjennomføres undersøkelser og forskning som medlemmene ønsker og har bruk for. Forumet kan også danne grunnlag for samfinansiering av forskning/prosjekter som er initiert av medlemmene.

Målgruppen i Forum for byutvikling og bytransporter er statlige, regionale og lokale aktører og etater fra ulike sektorer, som på ulike vis er sentrale deltagere i planlegging etter plan- og bygningsloven. Private aktører er også velkomne.

Forumet skal være relevant for alle norske byer, også små og mellomstore.

Forumet skal styrke bidra til å styrke planpraksis ved å bidra til et sterkere faglig fundament for planleggingen, og ved å legge til rette for erfaringsdeling. Dette gjelder kunnskap om effekter av ulike typer byutvikling og utvikling av bytransportssystemene, så vel som kunnskap om kunnskapsbaserte og etterprøvbare plananalyser og prosesser.

Organisering

Kjernen i forumet er fire årlige arbeidsseminar, hvor vi fokuserer på temaer definert av forumet. Vi legger til rette for at de som ønsker det kan delta fullt ut via nett.

Relevante forskere presenterer eksisterende kunnskap på feltet og representanter fra praksis presenterer problemstillinger de står overfor og hva slags kunnskap de har behov for. Basert på dette diskuterer og definerer forumet prioriterte forskningsbehov. Dette sammenfattes, og legges åpent tilgjengelig ut på forumets hjemmesider, slik at alle fritt kan bruke dette til å initiere, bestille eller utvikle forskningsprosjekter.

Forumet er i hovedsak finansiert av medlemskontingent, og har mottatt tilskudd fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet.

Om dere ønsker å bli medlem ta kontakt med [Marianne Knapskog](#), eller fyll inn og signer samarbeidsavtale for kommuner eller for fylkeskommuner, fylkesmenn, etater og andre og send signert og utfylt avtale til [Marianne Knapskog](#).

Kontaktperson
Aud Tenney

Andre kontaktpersoner:
• [Marianne Knapskog](#)

Sentrumsregnskap: Erfaringer og viktige kunnskapsbehov

Temaet var sentrumsregnskap. Disse utarbeides av en rekke byer med litt ulike navn og fokus. Hensikten er ofte å lage en faktabasert felles forståelse av situasjon og utvikling. Dette kan brukes for vurderinger knyttet til attraktive og levende bysentrum, og det kan være et strategisk verktøy for videre utvikling av sentrum.

I seminaret satte vi søkelyset på sentrumsregnskap og spurter: Hva er hensikten med og nytten med disse? Hva er de viktigste usikkerhetene og uenighetene når sentrumsregnskapene lages? og Hva slags ny kunnskap vi har behov for?

Det var god interesse for seminaret med 83 påmeldte og 55 deltagere. Vi hadde invitert aktører med ulik erfaring med sentrumsregnskap til å innlede. **Kristin Gustavsen** fra Norsk Sentrumsutvikling delte erfaringer fra arbeidet med å utarbeide en veileder for hvordan byene kan utarbeide sentrumsregnskap. **Hilde Hanson** fra Vestfold og Telemark Fylkeskommune fortalte om arbeidet fylkeskommunen har gjort, sammen med kommunene, med å utarbeide byregnskap for sentrum i Larvik, Holmestrand, Horten, Sandefjord og Tønsberg. **Mari Hage Basberg** og **Grete Hennissen** fra Trondheim kommune fortalte om sine erfaringer basert på sju år med rapporter om bruk og byliv i Midtbyen.

Foredragene finnes som presentasjoner og i opptak nederst på denne siden. Problemstillingene ble diskutert i grupper og plenum, med fokus på hvor de største usikkerhetene og uenighetene ligger, og hva som er de viktigste kunnskapsbehovene. Dette er oppsummert under kortpresentasjonene av innleggene.

Kristin Gustavsen fra Norsk Sentrumsutvikling presenterte hva som er hensikten og nytten med [Veileder for utarbeiding av sentrumsregnskap](#), hva slags uenigheter og usikkerheter som finnes og hva som er viktige kunnskapsbehov. De ulike sentrumsregnskapene som er lagd har hatt ulik innretning og har brukt ulike kildegrunnlag. Dette gjør det vanskelig å sammenligne mellom byer og gir en dårligere forståelse for status og utviklingstrender. Hensikten med veilederen er å gjøre byer og tettsteder i stand til å følge opp og måle sentrumsutviklingen og være i stand til å fatte de riktige beslutninger for positiv utvikling. Viktige diskusjoner i arbeidet med veilederen har vært hvordan tilpasse denne til steder av ulik størrelse, hvordan gjøre det overkommelig å komme i gang, hva som er den viktigste informasjonen og hvilke kilder som bør benyttes. Veilederen har tre nivåer – et basisnivå, et tilvalgsnivå og et nivå for lokale tilpasninger. Det er fortsatt en del utfordringer knyttet til gode kilder.

Medlemmer

Kommuner

- Arendal
- Bergen
- Bodø
- Fredrikstad
- Haugesund
- Kristiansand
- Nordre Follo
- Oslo
- Porsgrunn
- Rana
- Sandefjord
- Skien
- Tromsø
- Trondheim
- Tønsberg
- Ålesund

Fylkeskommuner

- Agder
- Innlandet
- Møre og Romsdal
- Trøndelag
- Vestfold og Telemark
- Vestland

Statsforvaltere

- Statsforvalteren i Agder
- Statsforvalteren i Innlandet
- Statsforvalteren i Troms og Finnmark

Direktorater

- Jernbanedirektoratet
- Statens vegvesen

Private firma

- OBOS
- Rexir Utvikling AS

Arealdataverktøy for regional transportmodell: Hva er status, erfaringer og utviklingsbehov?

- Arealdataverktøyet (ADV) skal gjøre de regionale transportmodellene bedre i stand til å vurdere effekter av ulike arealutviklingsstrategier på trafikkmengder
- Det skal også være et nyttig verktøy for kommunene og andre i overordnet arealplanlegging

- Hva er status, erfaringer og utviklingsbehov for ADV?
- Hvordan kan det bidra til at viktige mål for byene kan nås?

Viktige mål for byene

- **Nullvekstmålet** – ikke vekst i personbiltrafikken i byområdene
- **Attraktive byer** – effektive, gode steder å bo og drive næring i
- **Levende byer** – sentrum, folk i gatene, liv, gøy, 'urbanitet'
- **Rettferdige og inkluderende byer** – tilgjengelighet
- **Folkehelse** – aktiv transport, tilhørighet, tilgang til grønt
- **Redusere nedbygging av LNF** - begrense arealforbruk

Agenda

- 9.00-9.15: Velkommen. Ved Aud Tennøy, TØI, prosjektleder Forum for byutvikling og bytransport
- 9.15-9.35: Presentasjon av arealdataverktøyet (ADV), hva som er hensikten med det og viktige utviklingsbehov. Ved Tore Leite i Kommunal- og distriktsdepartementet
- 9.35-9.55: Erfaringer med og forventninger til ADV, og hva som er viktige utviklingsbehov. Ved Elise Brændaa fra Porsgrunn kommune
- 9.55-10.15: Erfaringer med og forventninger til ADV, og hva som er viktige utviklingsbehov Ved May-Berit Eidsaune fra Statens vegvesen
- 10:15-10:30: Pause
- 10.30-11.15: Gruppediskusjoner: Hvilken nytte kan ADV ha for oss? Hva er de viktigste usikkerhetene og uenighetene knyttet til dette? Hva kan være viktige utviklingsbehov og kunnskapsbehov?
- 11.15-11.50: Presentasjon fra gruppene, diskusjon i plenum
- 11.50-12.00: Avsluttende kommentarer, takk for i dag!

Gruppediskusjoner: 10.30–11.15

- Spørsmål:
 - Hvilken nytte kan ADV ha for oss?
 - Hva er de viktigste usikkerhetene og uenighetene knyttet til dette?
 - Hva kan være viktige utviklingsbehov og kunnskapsbehov?
- Oppsummer i PP – send til ate@toi.no
- Gruppene presenterer 5 min. hver i plenum, diskusjon (11.15 – 11.50)
- SMART: Bestem først hvem som skriver PPene!